

Főszerkesztő
és ideiglenes
felelős szerkesztő:
Dr.
La
L

On. Biblioteca Universității din Cluj
Sibiu

HIRLAP

A timiștorontali tör-
vényesek bej. sz. 83.
(Dos. No. 934/1938).
Alapította:
Dr. VUCHETICH
ENDRE
és Dr. VARNAY
ELEMÉR

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népkegyesség lapja

Kesselring tábornagy „vasgyűrűt” igyekezik vonni a nettuno-anziói angolszász hidfő közé

Ribbentrop nyilatkozott az argentin szakításról
Az amerikai közvetítés visszautasítása óta tartózkodóbb a londoni sajtó
a lengyel-orosz ügyben

Leningrádtól délre fokozódó hevességgel folyik az elhárító csata

köpviselet elvesztését jelenti, Argentína számára azonban a függetlenség feladásával egyértelmű, Angliára nézve pedig azzal a következménnyel jár, hogy saját partnere (az USA) kizorítja egy fontos délamerikai politikai és gazdasági támaszpontját.

Tokió magatartása

A szakítást bejelentő hivatalos argentin közlemény Japánra vonatkozóan igen szűkszavú volt. Csak magát a szakítás tényét közölte. Illetékes japán helyen, mint a Domej japán hírügynökség diplomáciai szerkesztője hangsúlyozza, „mélyseges sajnálk. zással” vetjük tudomásul Ramirez tábornok kormányának elhatározását. Egyébként a japán felfogás, a szakítás hátterét illetően, azonos a némettel. A Domej hangadója szerint Argentína egyszer már közel állott ahhoz, hogy megszakítsa diplomáciai kapcsolatát a tengelyhatalmakkal. „Csak az angol-amerikai érdekelte-

tek tették akkor lehetővé, hogy Argentína megőrizze semlegességét. Bizonyos, hogy az amerikai dollár nyomásának engedve volt kénytelen Argentína eddigi magatartását megváltoztatni”, — mondja a japán szöveg.

Az angol érdekek

Emlékeztet, hogy a brit kormány az Argentína ellen nemrég elhatározott északamerikai gazdasági zárlattal szemben komoly aggodalmának adott kifejezést. A brit felfogásról a World Telegram m. m. washingtoni tudósítását ismerjétek egyik svájci jelentés a következőket közölte:

— A brit kormány aggodalmi vannak a gazdasági zárlat tervével szemben, részben azért, mert Argentína jelenlegi erős gazdasági helyzete mellett egy ilyen zárlatot hatástalannak tartanak, másrészt azért is, mert Nagy-Britannia, Argentínában levő követelése ellenében, évek óta nagymennyiségű

gazdasági cikket kap Argentínától és ennek a behozatalnak pótlása, a mai körülmények között, nem volna egyszerű. Kézenfekvő a feltevés, hogy London az Egyesült Államok és Argentína viszonyának kiegyensúlyozását elkerülendő, a maga részéről is a tengelyhatalmakkal való szakításra tett javaslatot a Ramirez-kormányának. Ilyenfórmán tényleg nem pusztán amerikai, hanem angol-amerikai nyomásról van szó, amely pillanatnyilag elkerülhető teszi Nagy-Britannia argentinai érdekeltségének veszélyeztetését.

Német részről természetesen az USA, délamerikai befolyásának növekedését veszik e tekintetben is fontolóra és azt hangoztatják, hogy az északamerikai kapitalizmus előbb-utóbb kizorítja majd Argentínából az angol érdekeltségeket. Argentína semlegességének feladása, ebben a megvilágításban, különösen Angliára nézve jelentős hátrányt, — hangsúlyozzák Berlinben.

(— r)

A politikai arcvonal

Argentína Svédországot kérte fel érdekeinek németországi és japáni képviselőit

Stockholm, (Rador). A német táv-irati iroda jelenti: A brit hírközlési szolgálat buenosairesi értesülésére vonatkozóan, mely szerint Argentína Svédországot kérte fel németországi és japáni érdekei képviselőit, a svéd külügyminisztérium szövegét a svéd táv-irati iroda képviselője előtt kijelentette, hogy ily értelmű kérés valóban érkezett Stockholmba. A svéd kormány a nemzetközi szabályok értelmében vizsgálta tárgyává teszi ezt a kérést. Döntést még nem hozott.

Tokió is megkapta már a hivatalos értesítést

Tokió, (Rador). A japán külügyminisztérium január 27-én közölte, hogy Argentína kormánya megszakította kapcsolatát a tengelyhatalmakkal. „JAPAN MÉLYSEGESEN SAJNÁLJA A SZAKÍTÁST”

Tokió, (Domej). A Domej japán hírügynökség diplomáciai szerkesztője Argentína elhatározásával kapcsolatban nyilatkozott arra, hogy az Egyesült Államok nyomása következtében Argentína egyszer már közel állott ahhoz, hogy feladja semlegességét.

— Japán mélysegesen sajnálja a szakítást, — hangoztatja a Domej szerkesztője. — Japán rokonszenven érez az argentin nép és kormánya iránt, amely kétségtelenül védekezik az északamerikai nyomás ellen.

MIT IR AZ ARGENTIN SAJTÓ?

Buenos Aires, (Tp). Az argentin kormány hivatalos közleménye, amely a Németországgal és Japánnal való diplomáciai kapcsolatok megszakítására vonatkozik, többek között „nemzeti szocialista üzenetekre” hivatkozik, amelyekkel az argentin sajtó is behatóan foglalkozik. Tegnap az argentin lapokban,

nyilvánvalóan hivatalos helyről sugalmazott cikkek jelentek meg, amelyek az úgynevezett „nemzeti szocialista üzenetek” az argentin politika nyit megismerésének minősíteték. Ezek az üzenetek ellentétben állnak azokkal a kötelezettségekkel — írják a lapok — amelyek az argentin közvéleményét az 1939. évi szeptember 4-i dekrétumban, valamint az 1941. évi december 9. és 13-i dekrétumban vállalt.

Japánról a hivatalos közlemény eszük két sorban emlékezik meg. Az Argentínában leleplezett kémkedés leszőgése után ezeket mondja: Miután az argentin kormány ezt a határozatot hozta, a Japánnal való diplomáciai kapcsolatok feuntartása szintén lehetetlené vált. A hivatalos közlemény utolsó szakasza ezeket mondja:

— A tengelyhatalmakkal való diplo-

Összefüggés a délamerikai és spanyolországi angolszász törekvések között

Madrid, (Tp). A nemzetközi politikai megfigyelők egy idő óta összefüggést látnak a délamerikai és a Spanyolország felé irányuló angolszász politikai törekvésekben. Az angol sajtó az utóbbi időben meglehetősen éles hangot alkalmaz Spanyolországgal szemben. Fokozott feszültséget okozott az a körülmény, hogy Angliába irányított spanyolországi narancs-szállmányokban időzített bombákat találják. A spanyol kormány megindította a vizsgálatot és biztosítékot is adott az angol kormánynak. Az erről szóló közlés tovább meg minden eddig adott biztosítékul. A spanyol kormány ugyanis közölte, hogy a spanyol kikötőkből kiutasították azokat az idegen állampolgárokat, akik ott szabotázs-cselekedetekben közreműködhetnek. A jegyzék ezenkívül tudomására

kapcsolataink megszakításával kifejezésre juttattuk amerikai szolidaritásunkat, amely az argentin külpolitika alapját képezte és reányomta bélyegét országunk külpolitikájára. Argentína sohasem mulasztotta el, hogy jettekkel bizonyítsa a testvéri együvértartozás érzését. Mindig súlyt vetett arra, hogy kifejezésre juttassa azt az álláspontját, amely szerint a többi amerikai köztársaságot fenyegető veszélyben a maga veszélyeztetését is látja.

A hivatalos argentin közlemény végül leszögezi, hogy kémkedés miatt több le-
tartóztatás történt.

MÉG EGY HADÜZENET

Genf, (Rador). Az angol hírközlési szolgálat jelenti, hogy Libéria (nyugatafrika) néger köztársaság) kormánya hadat üzent a tengelyhatalmakkal.

hozta az angol illetékes köröknek, hogy több személyt letartóztatnak és ezek között spanyolok is vannak.

NAGY MEGLEPETÉS MADRIDBAN

Madrid, (DNE). A német táv-irati iroda madridi jelentése szerint az argentin kormány diplomáciai kapcsolatainak a tengelyhatalmak irányában való megszakítása spanyol politikai körökben élesen feltűnést keltett. Ez annál érthetőbb, mert Argentína volt az egyetlen délamerikai állam, amely az új bolhviai kormányt elismerte. Az argentin politikai lépés Madridban nagy meglepetést keltett és abban az egész helyzet kiéleződését látják. A délamerikai diplomáciai esemény közveve Spanyolországot is érinti. Portugália ugyanis mint szemle-

A lengyel-orosz kérdés rendezése érdekében tett amerikai javaslat visszautasítása óta megrikultak az ezzel a problémával kapcsolatos hozzászólások a londoni sajtóban. Az amerikai sajtó is tartózkodóbb. Cordell Hull, az Egyesült Államok külügyminisztere a tegnapi sajtóértekezleten nem volt hajlandó válaszolni arra a kérdésre, mi volt tulajdonképpen a moszkvai visszautasító válasz pontos szövege. Hull környezetéből is csak annyi szivárgott ki, hogy Moszkva udvarias formában, de határozottan elhárította Washington közvetítését. Politikai megfigyelők szerint Harriman moszkvai amerikai nagykövét nem szavatolta, hogy Molotov három pontja alapján az USA kormánya hozzájárul a lengyel-orosz tárgyalások megindításához, mire a Kreml kijelentette, nem érétt meg meg a helyzet a közvetlen megbeszélésekre. Vannak, akik ebből már arra következtetnek, hogy a lengyel-szovjet kérdés ismét hotpontra jutott. Józan megfontolás alapján mindezenáltal ezt nem lehet állítani, mert Churchill hazaérkezése óta rendkívül élénk a brit-amerikai diplomáciai tevékenység Moszkvában s megfigyelhető, mily gondosan igyekeznek távol tartani a nyilvánosságtól a kulisszák mögött folyó diplomáciai erőfeszítések egyes mozzanatait. A lapok tehát inkább abból ítélhetik meg pillanatnyilag a helyzetet, amit nem látnak s nem abból, ami valóban történik; ez viszont a politika szövevényes játékában kockázatos vállalkozás.

A háborús eseményekről érkező legújabb jelentések arra mutatnak, hogy Kesselring tábornagy, a déltáitai német erők főparancsnoka a nettuno-anziói, új angolszász partraszállási hidfő elszigetelésére törekszik. Mint a DNB katonai munkatársa írja, Kesselring „vasgyűrűt” igyekezik vonni a partraszállási hidfő köré. Nettunónál egyébként újabb angol és amerikai erők érkeztek partra; Rómától délnyugatra új arcvonal alakult ki, a főerők összecsapását katonai szakértők küszöbönállóan tartják.

Berlin véleménye

Argentína szakításáról

Az argentin kormány hivatalos közleménye, amelyben a Németországgal és Japánnal való diplomáciai kapcsolatok megszakítását bejelentette, a többi között Argentínában kifejtett állítólagos „nemzeti szocialista üzenetekre” hivatkozik, valamint arra, hogy a tengelyhatalmak ügynökeinek „nagy kiterjedésű kémhálózatát” leplezték le. Ezt az indoklást, mint a Rador berlini és tokiói jelentései mondják, sem a német, sem a japán fővárosban nem tekintik meggyőzőnek. Mind a német, mind a japán kormány sietett kifejezésre juttatni azt a nézetét, hogy itt tulajdonképpen az argentin kormányra régóta gyakorolt északamerikai nyomás újabb fejleményéről van szó. A német felfogást e kérdésben maga Ribbentrop birodalmi külügyminiszter ismerette a DNE. diplomáciai szerkesztőjének adott nyilatkozatában. Ezt a nyilatkozatot a Rador berlini táv-irati értesítése nyomán alább közöljük. Hozzászólt az argentin szakításhoz a német táv-irati iroda ismert diplomáciai hírmagyarázója, Siegfried Horn is, abban a megállapításban sürítvén össze Berlin véleményét, hogy Argentína is csatlakozni volt kénytelen „az Egyesült Államok kis és nagy bolygóhoz” s ez a csatlakozás „Németország számára legfeljebb egy diplomáciai kül-

ges állam kíván és így Spanyolország abban a törekvésében, hogy semlegeségét minden körülmények között megővje, egyedül Argentínában talált megértésre. Ez a mai általános háborús zűrzavarban nagy erkölcsi jelentőséggel bír. Madridban azonban elhatározottak, hogy a legújabb argentin esemény nem befolyásolja a spanyol politika eddigi beállítottságát.

Ribbentrop nyilatkozata

Berlin. (Rador). Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter az Argentinával való diplomáciai kapcsolatok megszakításáról a német távirati iroda munkatársára előtt a következő kijelentést tette:

„AZ IGAZI VESZTES ANGLIA”

— Az északamerikai kormány már évek óta reá akarta venni Argentínát, hogy szakítsa meg a diplomáciai kapcsolatokat a tengelyhatalmakkal. E célból a befolyásolás és nyomás minden eszközét igénybe vette. Ramirez kormánya most engedett ennek a nyomásnak és feladta országa szuverenitását, az északamerikai „haladás” javára. Az az indoklás, amelyet Buenos Airesben a diplomáciai viszony megszakításához fűztek, amely azt állítja, hogy a német nagykövetség tagjai állítólag résztvettek egy kémkedési ügyben, teljesen valótlan. Ez a beállítási az argentin kormány részéről csak újabb bizonyítéka annak, hogy Argentína nem ura többé saját elhatározásának. A német és argentin nép között fennálló barátságot Washington sőtét módszerei áldozatánl vetette oda.

— Németország a kapcsolatok megszakításával gyakorlatilag nem veszít semmit, sem jelenlegi háborús, sem háboru utáni érdekei szempontjából. — tojtattá Ribbentrop. — Ennél a diplomáciai lépésnél az igazi vesztes Anglia. A mostani háboru során Anglia közép és délamerikai érdekeltségeknek legnagyobb részét már fokozatosan kénytelen volt az amerikai szövetséges érdekeinek feláldozni, most pedig argentinai pozícióját is véglegesen elveszíti az Egyesült Államokkal szemben, amelynek tőkéje eddig nem tudott oly könnyen teret hódítani Argentínában.

ADOLLAR ELŐRETÖRESE

— Az eddigi tapasztalatokból ítélve a Londoni City bármely üzletembere számot vehet azzal, — hangoztatta a német külügyminiszter — hogy mostantól fogva a dollár Argentínából is kiszorítja majd az angol fontot, úgy hogy az argentinai gazdasági ügyletekbe fektetett 800 millió font elveszteknek tekinthető. Argentína jelenlegi meghajlása tehát, Washington javára, nem jelent egyebet, mint hogy Anglia kénytelen utolsó amerikai pozícióját is felszámolni. Képzhetjük tehát, mily érzelmekkel hallgatják az angolok Eden szerdai nyilatkozatát, amelyben meglegegedésének adott kifejezést az argentinai események felett s az utolsó amerikai brit tőkeérdekeltség felszámolását az angol diplomácia sikereként könyvelte el. — fejezte be a DNB munkatársának adott nyilatkozatát Ribbentrop külügyminiszter.

„Az idő még nem érett meg a tárgyalásra”

Amszterdam. (Tp). A Daily Herald című londoni lap diplomáciai tudósítója arról értesül, hogy Harriman, az Egyesült Államok moszkvai nagykövete hosszú és szíves megbeszélést folytatott Molotov szovjet külügyi népbiztossal Lengyelország jövőtéről és a szovjet-lengyel kapcsolatokról. Molotov ez alkalommal kijelentette, hogy ezáltal semmi elvetés nem merült fel az ellen, hogy Nagy-Britannia és az Egyesült Államok résztvegyenek a szovjet-lergyel ellentételt meg tárgyalásában, és a szovjet kormány csak két feltétel elfogadása esetén hajlandó leülni a tárgyaló asztalhoz. Az első feltétel az, hogy a londoni menekült lengyel kormánynak el kell fogadnia a Curzon-vonalat tárgyalási alapként. A második feltétel szerint a menekült lengyel kormánynak bizonyos változásokat kell végrehajtania beszéletében, hogy czáltal a szovjet kormány irányában barátságosabb érzelmű lengyel kormány lépjen előtérbe. Mivel pe-

dig erre a két feltételre vonatkozólag Harriman amerikai nagykövete nem tudott megfelelő biztosítékot adni, a szovjet kormánynak nem lehetett más választani — hangoztatják Moszkvában — mint hivatalosan közölni az USA külügyminiszterével, hogy az idő még nem érett meg a tárgyalásra.

KÜLÖN CSENDŐRSÉG BULGÁRIÁBAN

Szófia. Az NST. jelenti: Bulgáriában külön csendőrség felállítását terve-

zik az államellenes mozgalmak leküzdésére. Az erre vonatkozó törvényjavaslat már a szobranje előtt van. Az új csendőrség lovasságból, gyalogságból, gépkocsizó osztagokból és egészségügyi szervezetről fog állni s közvetlenül a belügyminiszternek lesz alárendelve. Parancsnoka egy tényleges katonatiszt lesz, akit a belügyminiszter előterjesztésére és a hadügyminiszter hozzájárulásával a minisztertanács nevez ki.

Jelentéseink a harcterekről

További heves küzdelem Leningrádtól délre

Berlin. A német vezéri főhadiszállás jelenti: A keleti harctéren a súlyos elhárító harcok Kercsnél és Perekopnál, valamint Cserkasszítól délnyugatra és Belujá — Cserkovtól délkeletre tovább tartanak. A szovjet támadásokat visszaverték. Ahol az oroszok csekély területnyereséget értek, azt emberben és hadianyagban elszenvedett súlyos veszteségekkel kellett megfizetniük. Saskovtól délnyugatra és Pogrebistyétől délnyugatra a támadó német csapatok, az erős ellenség védekezésére tovább teret nyertek. E közben további szovjet erőket és 115 páncélost megsemmisítettek.

Novográd — Volinszk harci körzetében a szovjet csapatok több erős támadása megküszült.

A Pripjet és a Berezina folyók között nehezebb harcokban tegnap is megküszült a szovjet csapatok valamennyi áttörési kísérlete.

Az Imen-től északnyugatra és Leningrádtól délre eső körzetben az elhárító esakta fokozódó hevesseggel tovább tart.

A keleti arcvonalon tegnap összesen 234 szovjet páncélost semmisítettek meg.

A délnyugati arcvonal nyugati szakaszán az ellenség több helyi támadása a német tüzérség összpontosított tüzeben összeomlott, a német csapatok ellentámadásait az utóbbi napok némány betörési helyét megszüntették. Számos ellenség foglyot ejtettek. Az Adriai-tenger parvidékén az ellenség ismételt felderítő előretörési eredménytelen maradtak. A Rómától délre levő partraszállási hídfőnél tegnap mindkét részről éles felderítő és rohamcsapattevékenység volt.

Egyes szakaszon megküszültak az ellen-

ségnek páncélosokkal támogatott támadásai. A német tüzérség eredményesen támadta az ellenség készletét állásait és újabb kirakodásait. A német légi erő az ellenséges partraszállási flotta ellen éjjel és nappal folytatta támadásait. E közben 6 ellenséges szállítóhajót, 34.000 tonnátartalommal részben súlyosan megrongált és egy 1000 tonnás partraszálló járművet elsüllyesztett.

Az olasz és a délfraanciaországi terület fölött január 27-én 22 ellenséges repülőgépet pusztítottak el.

Angol terrorrepülőök, a kedvező időjárásai viszonyokat kihasználva, tegnap este újabb terror támadást intéztek a német birodalom fővárosa ellen. Alacsony zárt felhőakará

mellett számos ellenséges repülőgép repült át Nagy-Berlin területét és aknákat, robbanó és gyújtóbombákba, valamint foszfor bombákat dobtak le különböző városrészekre. A sűrűn lakott lakóegyedekben és műemlékekben hárak támadtak. A lakosságnak veszteségei voltak.

A legsúlyosabb elhárító feltelemek ellenére is, az eddig beérkezett jelentések szerint, 23 ellenséges bombázó repülőgépet lőttek. Néhány zavaró repülőgép bombákat dobott a nyugat-német határvidékre.

Az ellenséges utánpótlási forgalom elleni harcban német tengeralattjárók az utóbbi napokban 7 gőzöst 15.500 tonna-tartalommal és 4 rombolót elsüllyesztettek. E hajók nagyobb részét kemény harcokban egy Murmanszk felé haladó, szokatlanul erősen biztosított ellenséges hajókaravánból lőtték ki, amely repülőgépeket, páncélosokat és nagyszámu egyéb hadianyagot szállított az oroszoknak.

Kesseling elhárító intézkedései

Berlin. (DNB). A német távirati iroda katonai munkatársa foglalkozik a délnyugati harctéren helyzettel. Megállapítja, hogy a Nettunónál és Anziónál partra tett angol-amerikai kötelékek hadműveletei eddig egészen sajátos módon alakultak. A Nettunónál végrehajtott partraszállási vállalkozás kezdete óta már több mint száz óra telet elárélt, hogy ott erősebb harcokra került volna a sor. Ebből két eshetőségre lehet következtetni:

- 1. Az események nyilván nem az ellenség részéről megszabott menetben zajlanak le és a hídfő kibővítésének jelentős akadályai vannak.
2. Kesseling vezértábornagy intézkedéseinek visszahatása nem az ellenség részéről várt keretben történt.

A nettunói partraszállás tegnapi, ötödik napján sem került a sor nagyobb harci cselekményekre. A tevékenység csupán előrsök és felderítő csapatok közötti harci érintkezésre szorítkozik, de a nagy harcok méreteit még nem érték el. A fokozatosan érvényesülő német elhárító tevékenység azonban bizonyítja a mellett, hogy a német haderő a Nettunó — Anziónál hídfőt ellenőrzése alá veszi és azon van, hogy az ellenséges arcvonalat elszigetelje. A német hadvezetés ugyan időt hagyott az ellenségnek arra, hogy állásait megerősítse, de nyilvánvalóan más részről nem hajlandó a harcot olyan feltételek mellett felvenni, ahogyan azt az ellenség szerezte, hogy így a német csapatok az ellenséges nehéz hajóágyúk tüzeinek körzetébe kerüljenek. Kesseling tábornagy a nettunó — anzióni hídfő körül „vasgyűrűt” igyekszik készíteni, kiűzőn védett állásokkal. Az ellenséges erők a hídfőről Litteria városa irányában erős nyomást igyekeztek gyakorolni, de a német biztosító erők feltartóztatták őket. Az angol — amerikai csapatok eddig nem tudtak összeköttetést létesíteni az 5. amerikai hadsereg arcvonalának nyugati szakaszával. Figyelemreméltó tehát az a tény, hogy a partraszállásnak nem sikerült a délnyugati harctéren helyzetét befolyásolnia. — hangoztatja a DNB katonai munkatársa.

Legújabb

Kis nemzetek közös tanácskozását javasolja Törökország egyik legtekintélyesebb lapja

Ankara. (Tp). Yalesin ismert töök köziró a Tanin című lapban értékes cikket írt. Ebben hangoztatta, hogy a kis nemzetek üljenek össze közös értekezletre. A kis nemzetek helyzete ma nem irgylésre méltó — írja a cikk. Erre való tekintettel a kis nemzeteknek kongresszusra kellene összejönniük és ezen mondanák ki, hogy elképzelésük szerint miként lehetne megvalósítani az európai ujjaépítést. Elgondolásait a világ közvéleménye elé kellene vinni és lehetőleg elgondolni, hogy a szabad országok sajtója elzárkóznék a kis nemzetek kívánságainak támogatása elől. Kétségtelen, hogy ennek a kongresszusunak a nyilvános munkálatai nagy befolyást gyakorolnának az egész világ közvéleményére — fejezi be cikkét a török köziró.

A legújabb fejlemények után London számított az amerikai közvetítés visszautasítására

Bern. (Tp). A Tat című svájci lap londoni értesülése szerint Moszkva visszautasította az amerikai közvetítési ajánlatra, szíves, de határozott formában történt. A visszautasítás Londonban senkit sem lepet meg, mert a legújabb napok fejleményei után számítottak a visszautasításra. Valamennyi angol lap egyébként észrevehetően, bizonyára felsőbb utasításra, tartózkodó magatartást tanúsít a szovjet — lengyel kérdéskörben.

Egész Délkelet-Európa szempontjából nagy jelentősége van a török vezérkar élén történt változásnak

Belgrád. (Tp.) A belgrádi Donauzeitung című német lap „Csakmak-Orbay” címmel vezércikket írt a török vezérkar főnök-változásáról és a következőket állapítja meg:

— E változás kétségtelenül nagy jelentőségű, nemcsak Törökország, hanem egész Délkelet-Európa politikája szempontjából. A múlt évben politikai vita is folyt Törökországban arról, hogy nem lehetne-e Csakmakkal kivételesen a korhatár-törvény alól, de már akkor élénk angol agitáció kezdődött ez ellen.

A Donauzeitung az új török vezérkari főnökről ezután Orbay egyéniségével foglalkozik a Donauzeitung és ezeket írja:

— Csakmak utódjának, Orbaynak, mint volt helyettes vezérkari főnöknek személye biztosíték arra, hogy nem tör-

amiely éreztette, hogy ezt barátságtalan lépésnek tekintenek Angliában, mert Csakmak tábornok a semlegeségi politika szigorú híve volt.

— Csakmak távozása — folytatja a Donauzeitung — még nem jelenti azt, hogy a politikai életből is távozik. Bizalmas viszonya İnönü elnökkel és nagy tekintélye, min, Törökország egyetlen tábornagyá, záloga annak, hogy szava továbbra is hallható lesz Törökországban.

ténis elkaröröds az eddigi vonattól. Orbaynak ugyan kitűnő angolszász szótja volt és a londoni török nagykövét a nagybátyja, mindebből azonban nem lehet arra következtetni, hogy a fészán t-

rök érdekeket kevésbé határozottan képviseli majd, min, elődje. Orbay Potsdamban részesült katonai kiképzésben és így Németországhoz is fizik szálak. Láthatóan ő is elődei véleménye alapján áll, hogy az Angliával való szerződéses viszony nem kötelez a szerződésnek önműködően hadterületre való átvitelére.

— Nem szabad csodálkozni — hangsztatja befejezésül a Donauzeitung — ha az ellenséges hírverés ezt a változást a szövetségesek hadipolitikai sikereként tünteti fel. A török magatartás józan megfigyelője azonban ebből még nem következtethet arra, hogy a török semlegeségi politikában változás történik.

ti szállt föl, de a folyókba maradtak bizalmas beszélgetésben. Csucsá közeledett s ők a kijáráshoz húzódtak, én is kiléptem a fülkéből, hogy lássam a Bonczavárat. A vonat egy percre megállt s az egyik férfi a másikat lesegítette és búcsuzott: „Szervusz, Bandi, a viszontlátásig!” Akkor pillantottam meg a képekről jól ismert arcot: Ady Endre volt.

Ez volt az én harmadik találkozásom vele.

Mit akart a sors azzal, hogy élelem hozta és szót sem válthatam vele? Bántott a dolog akkor is, később még inkább.

Nem gondolhattam, hogy a szomorú vég oly rohamra közeledik. Porhüvely egy negyedszázada pihen, de szelleme igaz, piszta fényében most ragyog. Ma minden magyar tudja, hogy ő a költőcsillagok közt is az egyik legfényesebb.

Halmágyi Samu.

A légi erő szerepe az előzőnlésben

Berlin. A Nemzetközi Sajtótudósító jelenti: Karl Zeppelin német repülésügyi szakíró az invazió lehetőségeivel foglalkozva ezeket írja:

— A várt ellenséges előzőnlési kísérlet elleni védőintézkedések megtételénél német részről valószínűleg számoltak az ellenség jelentős számszerű légi fölényével is. E miatt azonban sem a felsőbb, sem az alsóbb német vezetéség körében a legesekélyebb aggodalom sem tapasztalható, noha a légi erők döntő hatását a partraszállási hadműveletnek éppen a német légi erő bizonyította be először és azóta is állandó sikerrel.

— A német önbizalom józan megfontolásokra vezethető vissza — hangsztatja a cikkírő. A németek saját tapasztalatukból nagyon jól tudják, hogy partraszállási hadműveleteknek légi közelé-

kekkel való biztosításához előzőnl egész sor meghatározott harcászati feladat pontos megoldása szükséges. Ehhez a légi uralom vagy legalább is a légi fölény elengedhetetlen feltétel, de távolról sem jelenti a siker szavatolását. A salernói esata erre nézve igen tanulságos példát szolgáltat: ott ugyanis a brit és amerikai vadászgépek és bombázók légi uralma a hadművelleti térség fölött vitatatanlan volt, mégsem sikerült döntést kiesikar-

niok, mert csak az angol csatahajók röhézagynak sikerült a esata vallságos szakaszt átháldni. A salernói partraszállást azonban egyáltalán nem lehet összehasonlítani a komoly invázióhoz szükséges partraszállási hadműveletekkel. Ebben az esetben ugyanis nem három vagy négy hadosztály, hanem ennél az erőnek tízszerese, vagy még több hadosztály partra szállására lesz szükség.

Ely hadművellet biztosításához viszont óriási mennyiségben kell harcbevettő vadászgépeket, a harcászati bombavető közeleket és más közelháró repülőgépeket. A földközéltengeri szövetséges partraszállásokról tapasztalt repülő-harcbe-

vetések alapján az invázióhoz legalább 12.000 elsővonalbeli repülőgépre és összesen e szám többszörösére lesz szükség.

— Az európai partvidéken nem hevenyészett tábori állásokkal találja magát szemben az ellenség, hanem csaknem kizárólag jól kitépített erődítményekkel. A légi erők ezek ellen kell majd harcbevetnie. Az atlanticoceáni faj német erődítményei viszont arról híresek, hogy teljesen biztosak a legnehezebb légi bombázókkal szemben is; építésüknél a Maginot-

vonalt építési hibáit nem ismételték meg. Itt nem fordultak az az eset elő, mint 1940-ben a francia erődítméknél, hogy néhány jóléltézt stakabomba harcbevetelénné tegye az erődöt. Még kevesebb hatás várható az ugynevezett bombaszó-

gyegőtől, amit az angolszász bombavető rajok különösen előnyben részesítenek támadásajkukál. Németországban természetesen (észtában vannak azzal, hogy invázió esetén a legnagyobb arányú ellenséges repülő-bevetéssel kell számolni.

Valamennyi német szakember kétségbe vonja azonban, hogy az ellenség rendelkezésre álló erők elegendőek lesznek már eleve biztosítani a magyarányu partraszállási kísérlet sikerét, mivel a feltételek a lehető legnehezebbek, amelyek a háboruban eddig tapasztaláltak.

Találkozásom Ady Endrével

Az első világháború befejező események sodródó fergetegében is megállító esemény volt a 41 éves Ady Endrének 1919 január 27-én bekövetkezett halála. És ma, negyedszázad múltán is — nagyobb világháború és nagyobb világvalóság közepette — megállunk egy pillanat-

két véglet közt

valamiképp foglalkoztatott majdnem minden lelket. Ambár ő nem sokat törődött azzal, hogy mások élete miképp igazodlik hozzá, mert az üstökös sem azért jó, hogy magát bámulassa, vagy rémületbe ejtsen, hanem rendeltetése szerint halad lejelölt pályáján, s mi nem zárkozhatunk el a hátsá elöl.

Az én életem horizontján Ady Endre 1905-ben tűnt föl és azután le nem tudtam venni szemem róla. Előbb az egyes napilapokban közzölt versei voltak magunkra figyelmemet és azután az 1906-ban megjelent „Új versek” kötetéből már tisztán láttam, hogy magasra törő költőcsillag jelent meg a magyar égen.

Ujabb kötetei gyors egymásutánban, majdnem évenként jelent meg a világháborúig; mind több és több fényt sugárzótt irodalmunk mezőire. Ujszerűségben is ősi, tösgyökeres magyarnak éreztem mind lelkületében, szellemében, mind nyelvzetében. Ritka nagy érdeklődést keltett. Szerkesztőségek, kávéházi esztalok, társas összejövetelek és otthonok a róla folyó vitáktól voltak hangosok. A hivatalos irodalmi fórumok és folyóiratok „óva intézték” a magyarságot az „új veszedelmétől”, amit

Ady köllészte

jelent. Még egy akkor megjelenő lexikon is ilyen értelmű véleményt szögezett le. Valóságos hajszá indulat ellene, sokan éppen az Ady-sziddással igyekeztek érdemeket szerezni, holott egyetlen versét sem olvasták, legfőnnebb az ő verseire írt paródiákat idézték. Kivált vidéken dühöngött ez a láz. Kész veszedelem volt az ő védelmére szót emelni. A jelszó ez volt: „Isten őrizze gyermekeinket, hogy Ady szellemén nevelkedjenek”.

Óvatosan, az ő kötetiből vett versekkel vagy szemelvényekkel igyekeztem meggyőzni egyeseket. Ez így lassan ment, ezért ugy határoztam, hogy Ady védelmémet könnyed tanulmány formájában bő ígzetekkel adom közre. Így keletkezett és jelent meg „Ady Endre magyarsága és magyarsága” című tanulmányom 1916 február elején, egy vihéki lapban és egy folyóiratban, valamint füzet-alakban. Versen keresztül rámutattam Ady ősmagyar eredetére és rámutattam költői nyelvzetének megragadóan őszerejű magyarságára. Tanulmányom egy példányát megküldtem Ady-nak, hadd lássa, hogy

messzi vidéken is akadnak megérió hvei

és ez adjon lelkeknek vigaszt és erőt. Nagy öröme szeregláhatott, mert már február 22-én a csucsai Bonczavárat

ra e napon, hogy meggyűjtsuk az emlékezés mécsesét avagy faldyáját.

Mi, akik kortársalként élünk és beszélünk róla, hatása alól nem menekülünk, mert valamilyen vonatkozásban bele szövődött életünkbe. Szerettük és dicsőítetjük vagy gyűlölték és szidták, e

ábrázoló képes lapot kaptam válaszul a következő sorokkal:

„Igentiszelt Uram, bocsásson meg, hogy elkésve köszönöm levelet s irását. A legdrágább megértés és magyarázat az öné, mert velem és általam cselekedtet. Még csak negyedóraakra kelhetek ki az ágyból. (Képzélje, a lábaimat reuma támadta meg.) Mihelyt írhatok, hosszabbban írok, Szerejettel s üdvözléttel az öné

ADY ENDRE

Ez az irás volt az én első találkozásom Adyval.

Egészségi állapota a tél folyamán idegileg is annyira amanyatott, hogy a tavaszon szanatóriumba került. Igért levele ez okból elmaradt, de helyette más kedves és kitűnő megjezetésben részesített: második verskötetemet, mely 1916 május havában jelent meg, a Nyugatban ő ismertette, (talán a szanatóriumi beteg ágyon írva) sok elismeréssel.

Ez volt a második találkozásom Adyval.

Ennyi kedvesség után szerettem volna felkeresni otthonában, a szíves fogadtatás iránt kétségem már nem volt, de egyrészt az ő betegsége, másrészt az én sorsomban bekövetkezett változása ezt egyelőre megakadályozta. A találkozás tervét nem adtam fel, csak halogattam — alkalmas időre várva. A sors szeszélye csufult megtréfált. Gyorsvonaton utaztam, a bányfnyunyát állomáson két fér-

Paprika

A vitaminkutatás állásai ma már közkincsű váitak. Köztudomásu, hogy vitamint nélkül nincs élet és mányas vitamintelenség mellett nincs egészség. Valamennyi vitamin növényi szervezetek képződménye. Olyan állati szervezetről, amely vitamin képzésére lenne képes, nem tud a tudomány. Ember és állat közvetve, vagy közvetlenül a növényvilágból szerzi vitamin-szükségletét.

A vitaminok közt talán a legfontosabb a C-vitamin. Egyik-másik hazai növényünkben páratlanul nagy mennyiségben található, így például a paprikában. Amióta a Nobel-díjas Szent-Györgyi Albert dr. kinyitotta a C-vitamint és ezzel kapcsolatban utalt a paprika magas C-vitamintartalmára, a paprikafogyasztás nagymértékben megnövekedett és a paprika „hódító külföldi utra indult”. A paprikafogyasztás nagymértékű emelkedéséhez lényegesen hozzájárultak az alföldi paprika-tenyésztés és nemesítő kísérleti állomások új tenyésztési, zamatosan édes és ízletes fajtái, mint például a kalocsai édes- és a szegedi rózsapaprika. A paprikafogyasztás növekedésével a termelés is lépést tartott. A paprikatermelés főleg hazánkban jól fejlődő kereslet forrása ott, ahol az ehhez a termeléshez szükséges alapfeltételek megvannak és ha az értékesítés is megfelelően szervezett.

Hosszu utat kell megtennie a törői szedett paprikának, amíg mint kész fűszerpaprika a fogyasztóhoz jut. Leszedés után fonóra fűzve szárad tornácok menyezeten, vagy ereszek alján, vagy mindjárt a feldolgozó telepekre kerül, ahol fűtött szárítóokban szárítják, majd tisztítják, osztályozzák s végül megőrlik. Ezeket a műveleteket paprikamalmok végzik. A termelő gazdák bizonyos mértékben ki vannak szolgáltatva ezeknek a

paprikatermelőknek, mert hiszen nélkülük paprikájukat nem értékesíthetik. Ezeknek hathatós megvédelem érdekében, de a fogyasztó nagyközönségnek jönnőségű, hamisítatlan paprikával való ellátása érdekében is, a bányási paprikatermelő gazdák és a fogyasztók szövetségbe tömörültek, s min, hogy a törvény értelmében a szövetségi tömörülés nemzetiségek szerint történik, a magyar gazdák és fogyasztók a timisoarai-temesvári székhellyel működő „VITAMIN” Paprikamalom Szövetkezetebe tömörültek. A „Vitamin” Paprikamalom Szövetkezet azzal a célkitűzéssel működik, hogy egyrészt a termelő gazdákat elsőrendű tisztá magvakkal, megfelelő felszereléssel, utmutatásokkal lássa el, a termelést és értékesítést a követelményeknek megfelelően szervezze és irányítsa, másrészt lehetővé tegye a fogyasztó közönségnek, hogy olyan jönnőségű, meg a legkényesebb igényeket is kielégítő örült paprikához juthasson, amely a vitamintartalom minél tökéletesebb megőrzésének gondos figyelembevételével készült.

A „Vitamin” Paprikamalom Szövetkezet tehát a magyar termelő gazdák és a fogyasztó nagyközönség szövetsége. Az a magyar gazda, aki erőit a szövetséget, önmagának gyűjt erőt, a város fogyasztó pedig a szövetséghez való csatlakozásával önmagát juttatja előnyöz.

Mivel több gazda és fogyasztó csatlakozik hozzá, onnál jobban tud a szövetséget rendeltetésének megfelelően s annál inkább tudja különösen a minőség terén már eddig is elfoglalt vezető szerepét fokozni.

Mint a többi magyar szövetséget, a „Vitamin” Paprikamalom Szövetkezet is a „Hangya” Szövetkezetek Szövetsége irányítása és ellenőrzése alatt van.

AGATSY JÁNOS

Az agglegény disznója

Egy székelyi agglegény jutott arra gondolatra, hogy mindenképpen kevésnek találta husadagját, disznó tartásával növelje. Szerzett is egy kis malacot, de mivel nem rendelkezett helyiséggel, ki-nevezte disznóinak a furdókudát. A malac pompásan érezte magát új otthonában és gyönyörűen fejlődött. Egy nap azonban az agglegény meglapta katonai behívóját. Nem volt más tennie, megkérte egy barátját, hogy vigyázzon lakására és vegye gondjába a katonai behívóját. Nem volt más tennie, megkérte egy barátját, hogy vigyázzon lakására és vegye gondjába a katonai behívóját. Nem volt más tennie, megkérte egy barátját, hogy vigyázzon lakására és vegye gondjába a katonai behívóját.

Jan. 30, vasárnap
R. kat.: Martina
Protest.: Mártonka
Ortodox: Három p.

Napkele: 7 ó 30 p
Napny.: 16 ó 58 p
Holdkele: 10 ó 23 p
Holdny.: 23 ó 12 p

A Déli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. — Szerkesztőség: Timișoara L. Bulevardu Regina Maria 3, kiadóhivatal: I., Piața Brătianu 3, szám.

Távbeszélő: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 28-14.
Előfizetési ár a lap házhöz való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 120 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Kéziratokat nem örüink meg és nem küldünk vissza, még abban az esetben sem, ha erre külön megkérnek.

Aradon előfizetések, felszámolások Metian-u-utca 6, hirdetések Eminescu-utca 4. szám alatt, Reclama irodában. Távbeszélő 17-11.

Hátralékos előfizetőinkhez

Nyomatékosan felhívjuk hátralékos vidéki és helybeli előfizetőinket, hogy tartozásaikat január 31-ig rendezzék, másképpen a lap további kiadását megszüntetjük. Ezt annál is inkább kénytelenek vagyunk megtenni, mert jelentkező új előfizetők csak korlátozott számban vehetik fel. Felhívjuk figyelmüket arra is, hogy távolabbi vidékek lapigénylése következtében az utcai árusítást eszterdönre pótdótot vegyék ki. A pótdótot 3 százalék az ingatlanokból kereskedelméből és ipari üzemből származó jövedelmek után.

Pótdóto Lugoj-Lugoson. (Saj. tud.) Tekintettel arra, hogy a város költségvetése nagy hiánnyal zárul, a polgármesteri hivatal a pénzügyi osztály előterjesztésére elhatározta, hogy az 1944-1945. költségvetési esztendőre pótdótot vegyék ki. A pótdótot 3 százalék az ingatlanokból kereskedelméből és ipari üzemből származó jövedelmek után.

Különös szerencsétlenség Aradon. (Saj. tud.) Rotar Teodor aradi gazda két lovas szekerevel a Gáj határában húzódó, szivel teli mély árokba zuhant. Rotaron kívül befulladtak a vízbe a lovak is. A hatósági orvos megállapítása szerint a gazda ittas volt.

Halál a vasuti kocsiközti között. (Saj. tud.) A lugoj-lugosi vasuti pályaudvar tolatás közben Boldog Toma fékezéskor teherkocsi ütközése közé került. A szerencsétlen ember olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a helyszínen meghalt.

Széke y András
tényleges (ARA)
műterme vezetését átvette.

Rövid eljegyzés — boldog házasság

A boldog házasság titkáról most már sok cikket és könyvet írtak. Nincs s nagyobb problémája mint az, hogyan hamarabb két életet egybe-vegyen az élet útján. Most itt van egy író, aki érdekesen új szempontot vezet vizsgálat alá a nagyfontosságú kérdést. A cikk szerzője a polgári életben anyakönyvvezető és így már gyakorlati tapasztalatai alapján is feleltet illetékes arra, hogy megfelelő tanácsokat adjon azoknak, akik a boldog házasság révén akarnak jutni. Az anyakönyvvezető megállapította, hogy azok a házasságok valóban maradandók és ritkán vezetnek válásra, amelyeket csak rövid eljegyzési időszak előzött meg. Véleménye szerint ugyanis, ha túl hosszú az eljegyzési idő, akkor a jegyesek gyakran meggondolják magukat, mert tudásosan megismerik egymást és ezáltal kölcsönösen hibákat fedeznek fel egymásban a jövődbeli házastársak. Legjobb tehát, ha rövid ideig tart az eljegyzés: így friss és úde marad ennek az állapotnak a varázsa. Körülbelül három hónap a megfelelő idő, ez nem túlkeves és nem túlsok, ezután egybekelehetnek a jegyesek a boldog és tartós házasság érzésével. Legalább is így mondja ezt az anyakönyvvezető

Pályázat férfitanítói állásra. A sauaieu-biharsályi római katolikus egyházközség egy tanerős iskolájához férfitanítói állásra pályázatot hirdet. Fizetés: az állami fizetési táblázat szerint, lakás kerttel, fűtés, 26 katasztrális tanítói föld, vagy alkalmi segélyek megegyezés szerint. Pályázhatnak bármilyen vallású okleveles tanítók. A pályázatok sürgősen a következő címre küldendők: Parochia romano catolica Belfir, Jud, Bihor.

Munkatáborba utalták, mert a törvény ellenére cselédek tartott. (Saj. tud.) Pointner Lipót aradi szállítási vállalati tisztviselőt a rendőrség két hónapi időtartamra a turgujui munkatáborba utalták, mert a törvényes rendelkezések ellenére fiatal keresztény szolgálóleányt alkalmazott.

Egy gramm aranyért hat hónapi fogház. (Saj. tud.) Az aradi ítéletkönyv elutasította Tudor Pasac hunedoara-hunyadmezei bányász fellebbezését, akire a törvényszék hat hónapi fogházra ítelt, mert ellopot egy gramm aranyat és azt el akarta adni.

Aggastyán öngyilkossága. Sannepetramic - Kisszenpéter községben Wirsch János 32 éves aggastyán a kocsiszínpán felakasztotta magát. Végzetes elhatározására betegeskedése készítette.

Félmillió értékű árut lopak. A timișoara-temesvári rendőrség a katonai bíróságnak adta át Sima Gheorghe, Stanciu Damaschin és Totter Toma nevű embereket, akik betörőbandát alkotta az elsötétítés ideje alatt betöréseket követtek el. Az Unio és a Textim cég kárára különféle árut lopak el félmillió lej értékben.

Halálozások. Sokorói Ferenc nyugalmazott városi főállatorvos felesége meghalt. Temetése a timișoara-temesvári temető halottasházából vasárnap, január 30-án, délelőtt 11 órakor lesz. — Popper Bertalan a volt Agrárbank és a jimboliai Unio-kalagágyár nyugalmazott igazgatója és hó 27-én, életének 90-ik évében csendesén elhunyt. Temetése vasárnap délelőtt fél 11 órakor lesz a belvárosi temető halottasházából. Gyászolják leányai, unokái és barátai.

— Wolf Samu életének 65. évében elhunyt. Temetése január 21-én ment végbe Aradon. — Goró Vida, néhai Goró Ferenc főmérnök fia, január 22-én 24 éves korában elhunyt. Temetése január 23-án volt, Turdan-Tordán. — Bloch Dávidné, születési nevén Lefkovits Irén, életének 66-ik évében vádtilán elhunyt. Gyászolják: férje, Bloch Dávid, fia, Bloch János, leánya, Epstein Dezsóné, valamint kiterjedt rokonsága. Temetése 1944 január 30-án, d e 11 órakor lesz a timișoarai belvárosi temetőben.

Mozik műsora. Január 29, szombat: Arad: Aro: „Egy fényes nő a kődben”, Corso: „Az utolsó agglegény”, Forum: „A botrány”, Royal: „Az ékszerlovajok” Urania: „Aki a pofonokat kapta”. — Timișoara-Temesvár: Apollo: „Pik-Pus”, Atlantik: „Germanin”, Capitány: „Komédiások”, Corso: „Huzd rá, cigány”. — Fratelia-Ujkisoda: Rox: „A vakáció gyermek”. — Ügyeletes gyógyszerárak, Január 29, szombat, Arad: Janka (Regele Ferdinand-ud 25), Buita (Avram Iancu-tér.) — Timișoara-Temesvár: Belváros: Götz Mátyás (Brătianu-tér és Lovociu-utca sarok), Gyárváros: Meisner (Petru Maior-tér 2), Erzsébetváros és Józsefváros: Keller (Carol-ud 27), Mehala: Chioresanu (Clococ-tör 13). — Fratelia-Ujkisoda: Parajoth. — Freidorf-Szabálfalu: Bonomi

Magyar szivvel

OTELLCI-OTELLEMI ADOMÁNYOK A KAKUK-GYERMEKOTTHONNAK

A nevjegyzék folytatása: Miháik József, 1 kg hagyma, Nagy János bab és burgonya, Sötér Pál hagyma és burgonya, Kovács Erzsébet hagyma, Frig János bab és 2 tojás, Korsós Sándor hagyma, Korsós József bab, Fa Pálné 5 tojás, 1 darab szappan, Novák Ferenc 1 tojás és hagyma, Fa Mihály 3 tojás, Balázs József hagyma, Kias Mihály bab, Nagy János hagyma és bab, Szabó Istvánné 1 tojás, Nagy István 3 kg liszt, Német András 5 kg liszt, Frig Pál burgonya, Szalai Minálné 3 tojás és hagyma, Kiss Mihály 1 tojás, burgonya és hagyma, Szabó Adámné 2 tojás, hagyma és liszt, Farkas Péterné 2 tojás és hagyma, Szabó Istvánné bab és szappan, Miháik János 5 kg liszt, kolbász és szappan, Rákóczi János 2 tojás és kolbász, Kálmusz László kolbász, Boka Györgyné 4 darab szappan, Balogh Pálné 4 tojás, Biró József 2 tojás és hagyma, Szabó Margit 2 tojás és hagyma, Szoldos József kolbász Farkas János piros paprika és hagyma, Hangay János szalonna, liszt, hagyma, paprika, Szabó István tojás, Szabó Pál 3 tojás és liszt, Szakál István 3 tojás, Talpai János 3 tojás, Szakál István 2 tojás, Biacsi J. 2 tojás, Szakál Mátyás 2 tojás és hagyma, Mala János liszt, Fekete Mátyás hagyma, Ignácz István liszt, hagyma és piros paprika, Nagy Gergely 4 kg liszt, Hajas Sándor 1 darab szappan és bab, Harangózy Borbála bab és hagyma, Szántó György bab Nyári Antal hagyma, Koszó József liszt, Madarász János bab, Kubcsó József bab Szabó Ferenc hagyma és 20 lej, Hajas István liszt, Fa István liszt és kolbász, Lévaj János liszt, Tóth János liszt, Temesvári Pál bab, kolbász, 2 tojás, Szalágyi Ferenc liszt és szalonna, Takács Mihály liszt, Német Andrásné 1 tojás, Gyapjas József bab, Bakti János szappan, bab és kolbász, Mui Ilona liszt, Füzér Ferencné liszt, 2 tojás, Pólvic József liszt, 3 tojás, Talpai István hagyma, liszt, 4 tojás, Szakál János 4 tojás, szappan.

Befejeződtek Boldog Margit szentéavatási ünnepségei

E hét elején véget érték Árpádné Boldog Margit szentéavatásának ünnepségei. Vasárnap délelőtt Serédi Jusztinián Magyarországi bíboros hercegprímása a domonkosrendiek templomában az egyházi és a közelet számos vezetőjének jelenlétében ünnepélyes szentmise mutatótt be. A hercegprímás magasszónvalású szentbeszédében méltatta Szent Margit életpéldáját. Szent Margit ereklyéinek templombaviteléről és az ünnepélyes szentmise külsőségeiről filmfelvételt készítettek.

Burgonyacukor helyett követ kapott. (Saj. tud.) Morár Aron csermácsi csermói kereskedő hónapokkal ezelőtti nagyobb mennyiségű burgonyacukrot rendelt az egyik aradi cégtől. Amikor az áru megérkezett és Morár kibonyította a ládát, a cukor helyett a ládában kő volt. A család ügyében a rendőrség most befejezte a vizsgálatot és elküldte az iratokat az ügyészségnek.

TAKARÉKOS

— Miért dohányszik? Azon a pénzén amit dohánnyra költött, már egy autóját lehetne.
— Maga dohányszik?
— Nem.
— Akkor vigyen haza az autóját.

MEGEMLEKEZÉS

Tanárné: Nézd csak, most jött a postán egyik tanítványod, gyászjelentése.
Tanár: Igazán meghalt, hogy ezek a derék fiúk mindig gondolnak öreg tanárukra.

Apróhirdetések

RÖVID bécsi zongora eladó. Arad, Dragos Voda-utca, 16. (429)

KOVÁCSMESTERT alkalmazok egy motoros darálómalom kezeléséhez. Albina Cooperativa, Arad-sálas, Câmpul Albina, 1. (430)

FÉRFIFODRASZATBAN nő keres állást. Arad, Miron Cristea-tér, 1. Sylvia-ásterem. (431)

KELLEMESES lakóársnót keres Schütterné, Arad, Ciocăta-utca, 18. (432)

FŐZNITUDÓ mindenest alkalmazok. Arad, Barțiu-utca, 5. (433)

MAGASHÓFOKU, keményfa-gépforgács kapható helyszűke miatt, míg a készlet tart. 1 lej kilója. Schamberger-üzem, Arad, Fekete Bárány-épület, Bej. szám 1438/939. (434)

ÜRES, száraz, nagy helyiséget keresek február 1-re, butorok beraktározására. Cimeket Reclamánál, Arad, Eminescu-utca, 4. (435)

OLAJPRÉS, üzemben, teljes felszereléssel, eladó. Érdeklődni szíveségből: Juhász-gépgyár, Arad, Abato ului-ut, 1. Bej. szám 7353/935.

Urania-filmszínház, Arad
Távbeszélő 12 32

Ma.
Az idény egyik legjobb cirkuszfilmje:
Aki pofonokat kap

FIATAL fűszer- és csemege-segédet azonnal beépítésre keresnek. Cim: Jancsó-féle fűszerüzlet, Timișoara II., 3 August-u. 27. Bej. szám 765/549/924. (4536)

MINDENEST, rendszerét, iratokkal bírót, állandó helyre felfogad Doczy Árpád, Timișoara-Ronat, Marinescu-u. 15. (592)

ELCSERELNEM külsőbejárata, 2 szobas, parkettás, fürdőszobás, telefontal rendelkező lakóház lakrészével. Ajánlatokat „Csere” jellegre a timișoara kiadóhivatalba kérek. (586)

FÉRFI-TÉLIKABÁT, 43-as csizma, pafon, hegedű olcsón eladó. Timișoara IV., Fröbi-u. 36. II. em. 25. (4537)

SÜRGŐSEN eladó 43-as féll, és magas férficipő; magas, nyulánk termékre való sötétkék nadrág és barna kabát. Timișoara III., Domnita Balasa-u. 18. 2. ajtó. (566)

Kisasszonyt külsőszolgálatra felvesznek. — Kiadó egyszobás, butorozott lakás a Dómtemplomnál, kétszobás ház a II., kétszobás, korszerű lakás a III. kerületben, villamos mellett. Bármilyen áldozat árán keresnek 3-4 szobás lakást. — Eladó két békebeli, új fürdőszoba-berendezés. „CASAGENT”, Tutsnak Teodor, Timișoara II., Mareșal Joffe-u. 7. — Távbeszélő 43-59. Bej. szám: 269/11867/543.

FÉRFIOLTONYOK és többféle női kosztüm sürgősen eladó. Timișoara I., Eugen de Savoya-u. 14. I. em. 1. (565)

KÖTÉSRE való, gyönyörű, szürke gyapjúfonal és egy Trico-Record kézi-kötőgép eladó. Timișoara III., Giurgiu-u. 7.

BUTOROK eladók: nagy szekrény (felel), tiszta ágy, szekrény és ójjei szekrény. Timișoara, Cogaľniceanu-u. 5. (571)

FELTETLENUL MEGBÍZHATÓ könyvelőnő, aki magyarul németül és románul tud, lakásán vállalja üzletek, üzemek könyvelését. Timișoara, távbeszélő 18-69, reggel 9-14, délután 15-20 óráig. (620)

REKAMLET, tisztán, jó állapotban lévő, keresek. Timișoara II., Dacia-u. 19, II. em. 19. (587)

ELADÓ választékos ízlésű hálószoba. Fehér, aranyozott stílusbutor Timișoara IV., I. C. Bratianu-u. 3, 1. ajtó. Megtekinthető 9-14-ig.

CORSO-MOZI Előadások 3, 5, 7, 9-kor Távbeszélő: 38 95 Bej. szám 6-110-1939

Hol a finnek régi kedve? A **Huzd rá, cigány-ban**
Édes paprika: REGINA LIN NANHEINO és társai játéklábad

FÜSZERÜZLET-berendezés eladó. Timișoara II., O. Iosif-u. 16. (575)

ELADÓK új hálószobák a készletnél. Timișoara IV., Cameliu-u. 30. (573)

BEJÁRÓNÓ állást keres jobb családnál, február 1-re, 9-3-ig tartó munkára. Timișoara IV., Dimitrie Sturdza-u. 30, 1. ajtó. (572)

ELADÓ új női ing. Timișoara I., Marasesti-u. 14, 3. ajtó. (552)

ELADÓ 39-es női, magasszáru fekete, sevrócipő Timișoara III., General Demasneanu-u. 58, 7. ajtó. (569)

ROYAL-mozgó, Arad ALEXANDRI-UTCA Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor. Lökéletes hangleadás Távbeszélő 19-33. Kellemesen fűtött terem

Ma **Az ékszerboltvajok**
Izgalmas kalandfilm a mai világoól.

KORSZERU sportkocsi, valamint rövid férfi-télikabát eladó. Timișoara II., Stefan cel Mare-u. 56, 3. ajtó. (570)

KIFUTÓFIUT azonnai felfogadnak Pentz-féle illatszertár, Timișoara IV., Berthelot-körút 12. Bej. szám 1143/931. (568)

MINDENEST, középkorú szakácsnót, iratokkal bírót felfogadnak, Kovács, Timișoara IV., General Dragalina-tér 10. (589)

MEGBÍZHATÓ, főzni tudó mindenest és szobaleányt keresnek vidékre. Cim a timișoara kiadóban. (599)

FORUM-MOZI, ARAD Távbeszélő 20-10. Bej. sz. 788-942 Előadások 3, 5, 7 és 9-kor

Ma **Az év legszebb színes filmje**
A botrány (A polgármesterné fürdője)
Helli Finkeneller, Willi Dohm

TELEPES rádió olcsón eladó. Timișoara, Fratelia, II. utca 16. (600)

DIÓFA-hálószoba, nehéz, valamint új konyha eladó. Szíveségből Timișoara I., Paul Chinezul-u. 2. Asztalosnál. (596)

SÜRGŐSEN keresek megvételre rövid, jó zongorát, Ugyanott különböző művész- és operalemez eladó. Timișoara III., Mitropolitul Varlaam-u. 8. Wisinger. (595)

PERZSASSZONYEG és valódi gubószelvénykendő eladó. Timișoara IV., Ion Ghica-u. 19, 9. ajtó. (594)

ARO-mozi, Arad Táv. 24-24. Előadások 3, 5, 7 és 9-kor Bej. sz. 1446-1942

Ma **Fényszóró a ködben**
Az olasz himngyártás remeke. Foscho Giachetti, Mariella Lotti, Luisa Ferida, Antonio Centa.

MINDENEST, akinek jó bizonyítványa van, felfogadnak. Timișoara, Carol-körút 11, II. em., 19.

BUTOROZOTT szoba kiadó idősebb uriembernek. Ajánlatokat „Kellemes otthon” jellegre a timișoara kiadóba kérek. (593)

ELADÓ egy kombinált szoba. Timișoara, Tudor Vladimirescu-sor 17, 5. ajtó. 10-12 óra között. (591)

CORSO-MOZI, Arad Távbeszélő 23-64. Bej. sz. 9616-1939 Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor

A vidámság filmje. Ha mulatni s kacagni akar, nézze meg, hogy bucsuzik a legénylétől

Az utolsó agglegény Helli Finkeneller Ewald Balsler

PINOM ÉS OLCȘO perzsa, foka, pézsmás és más bundák, kombinált és más szobák, Schöberl és korszerű fotógép, asztalnemű 2x3-mas inoleum, szőnyegek, piano, zongorák, amerikai irásztal, pénzszekrény, stb. GABORNENAL, Timișoara III., Timotei Cipariu-u. 5, I. em. Bej. szám 310/1931. (578)

TELJESEN különbejárta butorozott szobát keresek, lehetőleg a Belvárosban, vagy az Erzsébetváros, eljuttatásért, Válaszokat „Különbejárta” jellegre a timișoara kiadóba kérek. (530)

JÓL FŐZŐ mindenest szonnal felfogadok. Timișoara. II., Iosif Vulcan-u. 20. (5420)

ELADÓ teljes fehér hálószoba (2 vaságy, rugós betéttel) esetleg 6 afrikamatracal és egy fehér keményfa-asztalal. Albina, Timișoara, II., Traian-tér. 2., esetleg 25-07 sz. távbeszélő. (584)

SZABÁSZATI TANFOLYAM nyitik meg fehérműiek és női felsőruhák készítésére. Beiratás: Országos szabászati iskola, Timișoara, Unirii-tér. 5. (4516)

Délerdélyi irodalmunk örvendetes eseménye

Kabós Éva új versesköltete
„AMIT AZ ÉN SORSOM MEGAD NEKEM”

A tehetséges költőnő java alkotásai szerepelnek benne. A kiállításában is izléeses mű mindenképp érdemes az irodalom barátai, a komoly könyvek és az írásművészet hívei figyelmére. az olvasó bizalmára.

ÁRA 180 LEJ.

Megrendelhető: Aiud-Nagyenyeden. Bethlen-szövetkezetben, Brașov-Brassóban Elekes könyvkereskedésében, Timișoara-Temesvározt a Missiónál és Universala-nál, Aradon az Universala (Hegedűs) könyvkereskedésben, Turda-Tordán, Tarnaveni - Diesőszenjmartonban, Ludus-Marosludason és más helységeiben a Hangya-szövetkezeteknél.

BEJÁRÓNÓT felnapra, könnyebb munkára, azonnai felfogadnak. Cim Bodega Susana, Timișoara, I., Regina Maria-körút, 5. Bej. szám: 217/1942/840. (620)

MINDENEST bejárónót, kj jól főz, felfogadok jó fizetés mellett, esetleg 1 szobás lakással. Braun-vendéglő, Timișoara, IV., I. Vacarescu-utca, 23.

ELADÓ ilig használt 43-as, barna, férfi részére való félcipő. Timișoara IV., T. Vladimirescu-sor 16, I. em., 4. (545)

RÉGI MŰVÜ gyöngyözőzajk-szb., képek, ezüstnyelű selybot, féllilinder, tulaezüst, női óra, gyászfülbevalók, ruháneműk, stb. eladók. Timișoara-II., Barbu Delavrancea-u. 18, 6. ajtó. (564)

KRATEYL-CIRKUSZ
Timișoara, a Gyvárosház, a Badea carian-téren. A cirkusz jöi felül!
Ma, szombaton és vasárnap két-két előadás, délután 4 és este 9-kor.
Válopatot új műsor.

KÖZLEMÉNY
ZSIDÓ SZAKMUNKÁSOK RÉSZÉRE

Mindazok a zsidó szakmunkások, akik 1893 és 1915 között születtek, minősítettek vagy nem minősítettek az alábbi szakmákból: szűrszabók, csizmadia, felsőrészkeztítők, szabók, szjgyártók, villanyserelők, kovácsok, vas munkások, szerelők, lakatosok, műszerészek, gépkocsiszerelők, vasztergyalysok, hegesztők, famunkások, asztalosok, nyomdászok, könyvtelők, bádigosok, mázolóok, vulkanizálóok, építészek, borbélyok kárptosok, jelentkezzenek 1944. január 30-án 8 órákor az aradi Cercul Teritorialnál, magukkal hozva a mesterségükre vonatkozó irat eredetiét és hiteles másolatát. Jelentkezni kötelesek a beosztottak és felmentési könyvecskével rendelkezők. A kik nem tartózkodnak Aradon családtag jelentkezésk helyettük, magával hozva a jelzett iratokat. Felhívjuk a zsidó szakmunkások figyelmét arra, hogy azokat, akik nem jelentkeznek közmunkásoknak fogják tekinteni és a behívas megtagadására vonatkozó büntetésen kívül, a vonatkozó rendelkezések értelmében, közmunkára fogják őket beosztani.

Cercul Teritorial Arad.

Nyomatott: Societatea Națională de Editură și Arte Grafice „Dacia Traiană” Timișoara I Strada Lonovici 2 inmatr. sub Nr. 52/1488/1943 la Registrul Of. Com. Timișoara Tiparia la 28 Ianuarie 1944